

İZMİR TİCARET BORSASI

2013-2014 SEZONU TÜRKİYE

ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI REKOLTESİ TAHMİN RAPORU

2013–2014 sezonu Zeytin ve Zeytinyağı Rekoltesi Tespit Çalışmaları, İzmir Ticaret Borsası koordinatörlüğünde Ege İhracatçı Birlikleri, İzmir Ticaret Odası, Akhisar ve Aydın Ticaret Borsaları, Marmarabirlik ve T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Zeytincilik Araştırma İstasyonu'nun katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

Ege-Marmara Bölgesi rekolte tahmin çalışmaları için oluşturulan 3 grup heyet 9-13 Eylül 2013 tarihleri arasında, Güneydoğu Anadolu–Doğu Akdeniz Bölgesi için oluşturulan 2 ekip ise 10-12 Eylül 2013 tarihleri arasında çalışmalarını tamamlamıştır.

Rekolte heyetleri tarafından elde edilen izlenimlere aşağıda yer verilmiştir.

EGE – MARMARA BÖLGESİ

- Heyetler (3 grup) çalışmalarında İzmir, Balıkesir, Çanakkale, Bursa, Manisa, Aydın ve Muğla illerinin ilçe, köy ve beldelerinde bulunan zeytinliklerde teknik incelemeler yapmış, Tarım İl ve İlçe Müdürlükleri, Tarım Satış Kooperatifleri, üreticiler, zeytin ve zeytinyağı işletmeleriyle görüşmeler gerçekleştirmiştir.
- Çalışmalarda 2012/13 sezonu meyve veren ve vermeyen ağaç sayıları dikkate alınmış, meyve vermeyen ağaçların 1/6'sı meyve veren ağaç sayısına aktarılmıştır.
- Rekolte heyetlerinin çalışma programında yer alan ilçelerde üretim, üretimin sofralık ve yağlık olarak dağılımı heyet üyelerinin arazi gözlemi, sektör ve tarım il/ilçe müdürlükleri ile görüşmeleri sonucunda tahmin edilmiştir. Heyet arazi programında yer almayan ilçeler için arazi programındaki ilçelerin ortalama dane verimi, ortalama sofralık-yağlık oranı ve ortalama yağ randımanı dikkate alınmıştır.
- Bölge genelinde özellikle geçen sezon iklim şartlarının olumsuz etkisi nedeniyle olgunlaşmanın ve buna bağlı olarak hasadın gecikmesi sonucunda bu yılki meyve tutumunun düşük olduğu ve bu durumun bölgenin toplam rekoltesini olumsuz etkilediği gözlenmiştir.
- Bazı bölgelerde halkalı leke ve zeytin sineği zararı verim düşüklüğüne neden olmuştur.

GÜNEYDOĞU ANADOLU – DOĞU AKDENİZ BÖLGESİ

- Heyetler (2 grup) çalışmalarında Adana, Mersin, Hatay, Kilis ve Gaziantep illerinde gerçekleştirmiştir. Rekolte tahmin çalışması kapsamında arazide teknik incelemelerin yanısıra Tarım İl ve İlçe Müdürlüğü, Ziraat Odaları, Ticaret Odaları Başkanlığı yetkilileri, üretici ve sanayiciler ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir.
- Çalışmalarda 2012/13 sezonu meyve veren ve vermeyen ağaç sayıları dikkate alınmış, meyve vermeyen ağaçların 1/6'sı meyve veren ağaç sayısına aktarılmıştır.
- Zeytinciliğin bölgedeki öneminin halen devam ettiği,

İZMİR TİCARET BORSASI

- Bu yılki rekoltenin Adana'da geçen yıla göre nispeten düşük, ancak Hatay, Mersin, Kilis ve Gaziantep illerinde geçen seneden daha iyi tahmin edildiği,
- **Adana** bölgesinde fazla sinek olmadığı ancak erken karar ve büyümede durgunluk gözlemlendiği,
Zeytin dikiminin artık durduğu ve yaklaşık 130.000 tane ağacın verim verir hale geldiği,
- **Hatay** ilinde Gemlik fidanın hala daha avantajlı konumda olduğu, ayrıca yöresel zeytin çeşitlerinin dikimine yönelik Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğünce bir çalışma başlatıldığı,
Sofralıkta işleme yöntemlerinin de düzelmeye başladığı,
- **Nizip ve Kilis'te** üretilen yağın hemen hemen tamamının bölgede halk tarafından tüketildiği,
Bölgede en çok tercih edilen Gemlik çeşidinin bölgeye dikilmesiyle ilgili tereddüt olduğu, bölgesel çeşitlerin desteklenmesinin daha doğru olacağı yönünde yörede görüş oluşmaya başladığı,
- Tüm bölge genelinde, meyve veren ve vermeyen ağaç güncellemesinin yapılmasının gerektiği,
- Ağaç başı verimin çok düşük olduğu, (Özellikle İspanya'daki ağaç verimine kıyasla bölgede verimin düşük olmasının yanı sıra tarımsal maliyetlerin çok yüksek ve üretici priminin de düşük olması sebebiyle gerek üretim, gerekse ürünün ticareti açısından olumsuz yansımaları olduğu)
- Türkiye'deki genel üretim ve tüketim tahmin edilenin (istatistiklerin) üstünde olduğu saptanmıştır.

Sonuç olarak;

Ege ve Marmara Bölgesinde bulunan Balıkesir, Çanakkale, Manisa, Aydın, Muğla, İzmir ve Bursa illerinde toplam **96.337.252 adet meyve veren, 11.088.249 adet meyve vermeyen ağaç** mevcut olup, ağaç başına ortalama **6,7 kg. zeytin verimi** ile **644.429 ton zeytin tanesi** alınacağı, **bunun 287.645 tonunun sofralık, 356.785 tonunun yağlık** ayrılacağı, bundan da ortalama **1/5,1 randıman ile 69.285 ton zeytinyağı** elde edileceği tahmin edilmiştir.

Güneydoğu Anadolu Bölgesinde bulunan Adana, Hatay, Mersin, Kilis ve Gaziantep illerinde toplam **28.446.688 adet meyve veren, 11.022.946 adet meyve vermeyen ağaç** mevcut olup, ağaç başına ortalama **11,4 kg. zeytin verimi** ile **323.635 ton zeytin tanesi** alınacağı, **bunun 62.437 tonunun sofralık, 261.198 tonunun yağlık** ayrılacağı, bundan da ortalama **1/4,6 randıman ile 56.547 ton zeytinyağı** elde edileceği tahmin edilmiştir.

Yukarıda verilen iki bölgede yer alan illerin dışında kalan zeytin tarımının önemli olduğu 7 ilde (Şanlıurfa, Mardin, Kahramanmaraş, Osmaniye, Antalya, Denizli, Yalova) ise toplam **9.516.253 adet meyve veren, 4.009.337 adet meyve vermeyen ağaç** mevcut olup, ağaç başına ortalama **12,3 kg. zeytin verimi** ile **116.144 ton zeytin tanesi** alınacağı, **bunun 41.663 tonunun sofralık, 74.481 tonunun yağlık** ayrılacağı, bundan da ortalama **1/5 Kg. randıman ile 14.896 ton zeytinyağı** elde edileceği tahmin edilmiştir.

Yukarıda verilen iller (19 il) ülkemizde zeytin ağaç varlığının %98'ini oluşturmaktadır. Zeytin üretiminin yapıldığı diğer illere ilişkin üretim tahmin verilerine Türkiye icmal tablosunda yer verilmemiştir.

İZMİR TİCARET BORSASI

Böylece 2013-14 sezonu Türkiye Zeytin ve Zeytinyağı rekoltesi toplamı olarak, **134.300.193 adet meyve veren, 26.120.532 adet meyve vermeyen** ağaç mevcut olup, ağaç başına ortalama **8,1 kg. zeytin verimi** ile **1.084.208 ton zeytin tanesi** alınacağı, **bunun 391.744 tonunun sofralığa, 692.464 tonunun yağlığa** ayrılacağı, bundan da ortalama **1/4,9 randıman** ile **140.729 ton zeytinyağı** elde edileceği tahmin edilmiştir.

2013/2014 SEZONU EGE - MARMARA BÖLGESİ ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI REKOLTE TAHMİNİ

İLLER	AĞAÇ SAYISI		Ağaç Başına Zeytin Danesi (Kg)	Elde Edilecek Zeytin (Ton)	Sofralığa Ayrılacak Zeytin (Ton)	Yağlığa Ayrılacak Zeytin (Ton)	Elde Edilecek Zeytinyağı (Ton)	1 Kg. Zeytinyağı İçin Zeytin Tanesi (Kg)
	Meyve Veren	Meyve Vermeyen						
BALIKESİR	10.957.432	473.744	7,6	83.267	19.649	63.617	12.708	5,0
ÇANAKKALE	4.934.200	438.819	4,7	23.181	2.133	21.048	4.210	5,0
MANİSA	16.754.187	3.872.336	10,6	177.685	103.058	74.627	13.209	5,6
AYDIN	22.356.568	2.079.348	5,7	128.345	32.204	96.141	18.952	5,1
MUĞLA	15.201.913	1.085.050	2,6	40.138	4.014	36.124	7.225	5,0
İZMİR	16.352.682	2.481.162	3,4	55.812	6.331	49.481	9.833	5,0
BURSA	9.780.270	657.791	13,9	136.001	120.255	15.746	3.149	5,0
TOPLAM	96.337.252	11.088.249	6,7	644.429	287.645	356.785	69.285	5,1

2013/2014 SEZONU GÜNEY DOĞU ANADOLU - DOĞU AKDENİZ BÖLGESİ İLLERİ ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI REKOLTE TAHMİNİ

İLLER	AĞAÇ SAYISI		Ağaç Başına Zeytin Danesi (Kg)	Elde Edilecek Zeytin (Ton)	Sofralığa Ayrılacak Zeytin (Ton)	Yağlığa Ayrılacak Zeytin (Ton)	Elde Edilecek Zeytinyağı (Ton)	1 Kg. Zeytinyağı İçin Zeytin Tanesi (Kg)
	Meyve Veren	Meyve Vermeyen						
ADANA	2.090.857	1.031.319	9,0	18.818	7.527	11.291	2.509	4,5
HATAY	11.591.691	2.946.320	9,5	110.121	22.024	88.097	19.577	4,5
KİLİS	2.155.311	548.054	9,5	20.475	1.024	19.452	4.863	4,0
GAZİANTEP	4.970.634	1.267.971	12,0	59.648	8.947	50.700	11.267	4,5
MERSİN	7.638.195	5.229.282	15,0	114.573	22.915	91.658	18.332	5,0
TOPLAM	28.446.688	11.022.946	11,4	323.635	62.437	261.198	56.547	4,6

İZMİR TİCARET BORSASI

2013/2014 SEZONU DİĞER İLLER ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI REKOLTE TAHMİNİ

İLLER	AĞAÇ SAYISI		Ağaç Başına Zeytin Danesi (Kg.)	Elde Edilecek Zeytin (Ton)	Sofralığa Ayrılacak Zeytin (Ton)	Yağlığa Ayrılacak Zeytin (Ton)	Elde Edilecek Zeytinyağı (Ton)	1 Kg. Zeytinyağı İçin Zeytin Tanesi (Kg)
	Meyve Veren	Meyve Vermeyen						
ŞANLIURFA	905.105	699.835	22,9	20.727	2.073	18.654	3.731	5,0
MARDİN	496.688	973.542	15,0	7.450	5.215	2.235	447	5,0
KAHRAMANMARAŞ	1.179.804	440.543	15,0	17.697	3.539	14.158	2.832	5,0
OSMANİYE	1.673.829	593.080	9,0	15.064	6.026	9.039	1.808	5,0
ANTALYA	3.431.144	875.939	11,0	37.743	13.210	24.533	4.907	5,0
DENİZLİ	971.950	321.682	5,7	5.540	1.108	4.432	886	5,0
YALOVA	857.733	104.717	13,9	11.922	10.492	1.431	286	5,0
TOPLAM	9.516.253	4.009.337	12,3	116.144	41.663	74.481	14.896	5,0

TR TOPLAM	134.300.193	26.120.532	8,1	1.084.208	391.744	692.464	140.729	4,9
------------------	--------------------	-------------------	------------	------------------	----------------	----------------	----------------	------------

Not 1: 2012/2013 sezonu ağaç sayıları kullanılmıştır. Meyve vermeyen ağaç sayıları 1/6 oranında meyve veren ağaç sayısına aktarılmıştır.

Not 2: Ege-Marmara Bölgesi illerinde rekolte heyetinin çalışma programında yer alan ilçelerde üretim, üretimin sofralık ve yağlık olarak dağılımı heyet üyelerinin arazi gözlemi, sektör ve tarım teşkilatı ile görüşmeleri sonucunda tahmin edilmiştir. Heyet arazi programında yer almayan ilçeler için arazi programındaki ilçelerin ortalama dane verimi, ortalama sofralık-yağlık oranı ve ortalama yağ randımanı dikkate alınmıştır.

Not 3: Güney Doğu - Doğu Akeniz Bölgesi illerinde üretim, üretimin sofralık ve yağlık olarak dağılımı heyet üyelerinin arazi gözlemi, sektör ve tarım teşkilatı ile görüşmeleri sonucunda tahmin edilmiştir.

Not 4: Diğer iller bölümünde yer alan illerde üretim, üretimin sofralık ve yağlık olarak dağılımı sektör temsilcileri ile yapılan görüşmeler sonucunda tahmin edilmiştir.

Not 5: Tabloda verilen iller ülkemizde zeytin ağaç varlığının %98'ini oluşturmaktadır. Diğer iller hesaplama dahil edilmemiştir.